

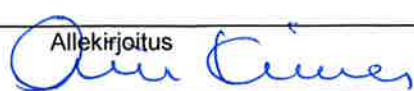

KOKOUSAIKA	Maanantaina 18.6.2018 kello 15:30–16.30	
KOKOUSAIKKA	Nilakan yhtenäiskoulu, Suvanto, 72600 Keitele	
SAAPUVILLA OLLEET JÄSENET (ja merkintä siitä, kuka toimi puheenjohtajana)	Andersson Anna-Riikka Huttunen Eeva Jauhiainen Jaana Kaunisaho Ari Koskinen Saara Laitinen Liisa Laukkanen Matti Metso Marko Paananen Antti Paananen Jari Paananen Markku Pellikka Minna Rätty Eeva Savolainen Pekka Tabell Helena Tirkkonen Mirja Tuhkanen Anna-Liisa Vesterinen Pekka Vuorela Olli	puheenjohtaja poissa
MUUT SAAPUVILLA OLLEET (ja läsnäolon peruste)	Helaste Hanna Kinnunen Airi Ahonen Ville Nuutinen Juho Rahkola Kirsti	kunnanjohtaja hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä sivistysjohtaja tekninen johtaja sosiaali johtaja
LAILLISUUS JA PÄÄTÖS- VALTAISUUS	§ 16	
ASIAT	§§ 16–23	
PÖYTÄKIRJAN TARKAS- TUSTAPA (tarkastuspaikka ja -aika sekä tarkastajien valinta)	Pöytäkirja tarkastetaan Keiteleen kunnanvirastossa 20.6.2018. Pöytäkirjantarkastajien valinta § 17.	
PÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUS JA VARMENNUS	Puheenjohtaja Minna Pellikka	Pöytäkirjanpitäjä Airi Kinnunen
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS	Tarkastusaika Keitele, 20.6.2018	
Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi. Pöytäkirjan käsittelylehdet on samalla varustettu nimikirjaimillamme.	Allekirjoitukset Pekka Savolainen	
		 Eeva Rätty
PÖYTÄKIRJA ON PIDETTY YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ	Paikka ja pvm Keiteleen kunnantoimisto, 20.6.2018 klo 14.00–16.00 Kunnan verkkosivut	
	Virka-asema pöytäkirjanpitäjä	Allekirjoitus

KÄSITELLYT ASIAT

Pykälä	Liite	Asia
16		KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS
17		PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VALINTA
18	1 ja numeroimaton liite	VUODEN 2017 TILINPÄÄTÖS
19	2	ARVIOINTIKERTOMUKSEN LAATIMINEN
20		MÄÄRÄRAHAMUUTOKSIA VUODEN 2018 INVESTOINTIOHJELMAAN
21	3	TALOUSARVIOMUUTOKSET VUODEN 2018 TALOUSARVIOON
22		TIEDOKSI ESITETTÄVÄT ASIAT
23		MUUT ASIAT

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:

JS ER

KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Valtuusto
16 §

Tätä kokousta koskeva kuulutus, jossa on lisäksi ollut luettelo käsiteltävistä asioista, on julkipanttu kunnan ilmoitustaululle ja kunnan verkkosivuille 13.6.2018 kuulutuksella ja lähetetty samanaikaisesti valtuutetuille.

Lisäksi kokouksesta on kuulutettu 13.6.2018 ilmestyneessä Pielavesi-Keitele-lehdessä.

Päätös:

Nimenhuudossa todettiin, että paikalla olivat muut valtuutetut, paitsi Olli Vuorela.

Valtuuston kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja saapuvilla olevien valtuutettujen määrään nähden päätösvaltaiseksi.

Lisätiedot: Kunnanjohtaja Hanna Helaste,
p. 0400 742 751, s-posti: hanna.helaste@keitele.fi

PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VALINTA

Valtuusto
17 §

Valtuusto valitsee kaksi jäsentään tarkastamaan tästä kokouksesta laadittavan pöytäkirjan.

Esitys:

Pöytäkirja tulee olla tarkastettuna keskiviikkona 20.6.2018, jolloin pöytäkirja on yleisesti nähtävänä kello 14.00–16.00.

Päätös:

Anna-Liisa Tuhkasan esityksestä pöytäkirjan tarkastajaksi valittiin Pekka Savolainen ja Anna-Riikka Anderssonin esityksestä Eeva Rätty.

Lisätiedot: Kunnanjohtaja Hanna Helaste,
p. 0400 742 751, s-posti: hanna.helaste@keitele.fi

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:

PS ER

VUODEN 2017 TILINPÄÄTÖS

K.hall.
54 § 3.4.2018

Kunnan tulee laatia kirjanpitolain säännösten mukaan tilinpäätöksensä kolmen kuukauden kuluessa tilivuoden päättymisestä.

Kunnan tilinpäätökseen kuuluvat Kuntalain 113 §:n mukaan tase, tuloslaskelma ja rahoituslaskelma, niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus sekä konsernitilinpäätös.

Kunnan, jolla on kirjanpitolaissa tarkoitettu määräysvalta toisessa kirjanpitovelvollisessa, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös liitteineen. Konsernitaseen laadinnassa tulee noudattaa soveltuvin osin kirjanpitolakia ja kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeita.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja.

Kunnanhallituksen tulee sisällyttää toimintakertomukseen myös ehdotus tilikauden tuloksen käsittelystä.

Kunnan ulkoiset kokonaismenot vuonna 2017 olivat 18 938 947 € ja kokonaistulot 18 198 971 €. Edelliseen vuoteen verrattuna menot kasvoivat 0,3% ja tulot vähenivät -3,65%.

Käyttötalouden ulkoiset menot olivat 18,30 milj. euroa ja tulot 3,0 milj. euroa. Käyttötalouden osuus kokonaismenoista oli 96,6% ja kokonaistuloista 16,5%. Talousarvioon verrattuna käyttötalouden menojen toteutumaprosentti on 105,9% eli alkuperäinen talousarvio ylitettiin 923 400 eurolla. Käyttötalouden menot kasvoivat edellisestä vuodesta vain 0,10% eli 18 782 euroa. Käyttötalouden tulot pienenevät edellisvuodesta 20,9% eli 798 189 euroa, talousarvion toteutumaprosentti oli 102,2%.

Kunnanhallituksen nettomenojen ylitys oli 81 897 €, sosiaalilautakunnan 506 019 €, sivistyslautakunnan 23 779 €, teknisen lautakunnan 236 671 € ja ympäristölautakunnan 6 472 €.

Investointimenot olivat 619 797 euroa eli 3,3% kokonaismenoista. Tuoloja investointiosaan kertyi 52 070 euroa eli investointien nettomenot olivat 567 727,28 euroa.

Rahoitusosaan kirjattuja verotuloja kunnalle kertyi 7,3 milj. euroa, mikä on 208 574 euroa eli 2,9 % edellisvuotta enemmän. Kunnan tuloveroa kertyi 306 200 euroa eli 5,4% edellisvuotta enemmän. Osuus yhteisöveron tuotosta pieneni 14,1% eli 124 552 €. Kiinteistöveron tuotto kasvoi 5 % eli 26 926 €. Talousarvioon verrattuna verotulot olivat 42 841 euroa ennakoitua suuremmat.

Valtionosuuksia kunnalle kertyi 7,71 milj. euroa. Valtionosuudet pienenevät edellisestä tilinpäätöksestä 2% eli noin 164 000 euroa.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:

9.5 ER

J..

VUODEN 2017 TILINPÄÄTÖS...

Kunnan lainakanta vuoden lopussa oli 6,7 milj. euroa eli 2 913 €/asukas.

Tuloslaskelman mukaan kunnan tilikauden tulos on 721 912,39 euroa alijäämäinen. Tunnusluvusta vuosikatteeksi muodostui -124 463,67 euroa ja toimintakatteeksi - 15 300 798,97 euroa.

Liitteenä 1 on toimintakertomus, joka sisältää yksityiskohtaisempaa tietoa toiminnan ja talouden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on esitetty myös kirjanpidollisesti eriytetty vesilaitos ja konsernitilinpäätös tunnuslukuineen.

(Valm. hj. AK)

Esitys:

Kunnanhallitus

- esittää valtuustolle, että tilikauden alijäämä siirretään edellisten tilikausien alijäämätilille
- allekirjoittaa vuoden 2017 tilinpäätöksen ja jättää tilinpäätöksen tilintarkastajan tarkastettavaksi ja tarkastuslautakunnan arvioitavaksi valtuuston asettamien tavoitteiden osalta.
- valtuuttaa hallintojohtajan tekemään stilistiset muutokset tilinpäätöskirjaan.

(Esitt. kj. HH)

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Merkitään, että Markku Paananen saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana klo 14:15.

Toimialapäälliköt esittelivät kukin oman toimialansa tilinpäätöksen keskeiset asiat.

Tark.ltk.
19 § 1.6.2018

Tarkastuslautakunta toteaa, että

1. kunnanhallitus ja kunnanjohtaja ovat laatineet kunnan tilinpäätöksen sekä jättäneet sen tilintarkastajalle tarkastettavaksi ja tarkastuslautakunnalle arvioitavaksi valtuuston vuodelle 2017 asettamien tavoitteiden osalta.
2. tilintarkastaja on suorittanut vuoden 2017 hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tarkastuksen sekä antanut 9.5.2018 liitteen 2 mukaisen tilintarkastuskertomuksen, jossa tilintarkastaja on esittänyt tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille.

J..

VUODEN 2017 TILINPÄÄTÖS...

Tarkastuslautakunta toteaa, ettei tilintarkastuskertomuksessa ole kuntalain § 125 tarkoittamaa muistutusta eikä muuta merkittävää huomauttamista, joten tarkastuslautakunta ei pidä tarpeellisena lausunnon pyytämistä kunnanhallitukselta tilintarkastuskertomuksesta.

Tarkastuslautakunta lähettää vuoden 2017 tilintarkastuskertomuksen valtuustolle tiedoksi. (Valm. pj. JJ)

Esitys:

Tarkastuslautakunta esittää tilintarkastajan lausuman mukaisesti, että valtuusto:

1. hyväksyy kunnanhallituksen laatiman vuoden 2017 tilinpäätöksen liitteineen sekä
2. myöntää vastuuvapauden tilivelvollisille tilikaudelta 2017 tilintarkastuskertomuksen mukaisesti.
(Esitt. pj. JJ)

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Valtuusto
18 §

Tilintarkastuskertomus on liitteenä 1.

Toimintakertomus arkistoidaan erikseen.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Lisätiedot: Kunnanjohtaja Hanna Helaste,
p. 0400 742 751, s-posti: hanna.helaste@keitele.fi

ARVIOINTIKERTOMUKSEN LAATIMINEN

Tark.ltk.

18 § 1.6.2018

Valmistetaan arviointikertomus vuodelle 2017.
(Valm. pj. JJ)

Esitys:

Arviointikertomus vuodelle 2017 on laadittu ja allekirjoitettu ja se jätetään tiedoksi valtuustolle liitteen 1 mukaisena.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Valtuusto

19 §

Arviointikertomus vuodelle 2017 on liitteenä 2.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Lisätiedot: Kunnanjohtaja Hanna Helaste,
p. 0400 742 751, s-posti: hanna.helaste@keitele.fi

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:

AS ER

MÄÄRÄRAHAMUUTOKSIA VUODEN 2018 INVESTOINTIOHJELMAAN

Tekn.ltk.
8 § 29.5.2018

Teknisen toimen investointiohjelmassa on varauduttu kunnan entisten virastotalojen purkamiseen 50 000 €:n määrärahalla. Työ ei kuitenkaan ole luonteeltaan investointi ja näin ollen se tulisi siirtää käyttötalousmenoihin.

Terveyskeskuksen ilmastoinnin nuohouksen yhteydessä havaittiin ongelmia IV-järjestelmissä. IV-koneiden kammiot, äänenvaimentajat ja pääte-elimet olivat monin paikoin lasivilla päällysteisiä. Nuohouksen yhteydessä päätettiin korjata havaitut ongelmat pinnoittamalla kammiot ja pääte-elimet sekä vaihtamalla äänenvaimentajat. Työn päätteeksi tiloista mitattiin ilmamäärät ja ilmanvaihto tasapainotettiin. Lisäksi vuodeosaston hoitajakutsujärjestelmän virheellisesti asennettu kaapelointi korjattiin. Korjausten kustannukset olivat kokonaisuudessaan 35055,97 euroa.

Savon kuidun verkon osto ei tule toteutumaan investointiohjelman mukaisesti. Ohjelmaa tulee muuttaa kun yhtiön saneerausmenetelmä on varmistunut.

Esitys: Tekninen lautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että entisten kunnanvirastojen purkutöitä ei tänä vuonna tehdä, vaan siihen varatut määrärahat 50 000 € siirretään terveyskeskuksen korjaustöihin. (Esitt. tekn.joht. JN)

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

K.hall.
95 § 12.6.2018

Esitys: Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että vuoden 2018 talousarvion investointiohjelmaa muutetaan siten, että entisten kunnantoimistojen purkamiseen varattu 50 000 euron määräraha siirretään terveyskeskuksen korjaukseen. (Esitt. kj HH)

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Valtuusto
20 §

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Lisätiedot: Kunnanjohtaja Hanna Helaste,
p. 0400 742 751, s-posti: hanna.helaste@keitele.fi

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:

TALOUSARVIOMUUTOKSET VUODEN 2018 TALOUSARVIOON

K.hall.
96 § 12.6.2018

Kunnanhallitus on kokouksessaan 28.5.2018 edellyttänyt, että viranhaltijatyönä tehdään säästösuunnitelma vuoden 2018 talousarvioon talouden tasapainottamistoimenpiteiden aloittamiseksi.

Liitteessä 3 on esitettyä käyttötalouden tulosaluekohtaiset talousarviomuutokset. Näiden muutosten nettovaikutus on 170 257 euroa. Liitteen mukaisilla muutoksilla toimintatuotot ovat 3 521 646 €, toimintakulut 17 569 054 € ja toimintakate 14 047 408 €. Vuosikatteeksi muodostuu 824 606 € ja tilikauden tulokseksi 306 686 €.

Talousarviomuutoksissa ei ole huomioitu uusien työ- ja virkaehtosopimusten mukaista 9,2%:n suuruisia kertaerää, joka maksetaan tammi-kuussa 2019, mutta kirjataan vuoden 2018 kuluksi. Kertaerän suuruus on karkeasti arvioiden 30 000 euroa. (Valm hj AK)

Esitys: Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy liitteen 3 mukaiset talousarviomuutokset vuoden 2018 talousarvioon. Hallintokunnat tekevät muutokset käyttösuunnitelmiinsa. (Esitt. kj. HH)

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Valtuusto
21 §

Liite 3, käyttötalouden tulosaluekohtaiset talousarviomuutokset.

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Lisätiedot: Kunnanjohtaja Hanna Helaste,
p. 0400 742 751, s-posti: hanna.helaste@keitele.fi

TIEDOKSI ESITETTÄVÄT ASIAT

Valtuusto Kunnanjohtaja Hanna Helaste tiedotti valtuustolle, että Ristola-tilan kauppa on tehty 15.6.2018 ja päätöksen (12.2.2018 § 3) mukainen katselmus suoritettiin 5.6.2018. Muistio katselmuksesta on valtuutettujen nähtävänä kokouksessa.

22 §

Päätös: Merkitään valtuuston tietoon saatetuksi.

Lisätiedot: Kunnanjohtaja Hanna Helaste,
p. 0400 742 751, s-posti: hanna.helaste@keitele.fi

MUUT ASIAT

Valtuusto
23 §

Päätös: Valtuuston puheenjohtaja Minna Pellikka kiitti valtuustoa ensimmäisestä toimintavuodesta ja toivotti valtuutetuille rauhallista kesää.

Lisätiedot: Kunnanjohtaja Hanna Helaste,
p. 0400 742 751, s-posti: hanna.helaste@keitele.fi

OIKAISUVAATI-MUSOHJE	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.
Asiat	Pykälät:
Oikaisuvaatimusviranomainen	
Oikaisuvaatimus-oikeus	Oikaisuvaatimuksen saa tehdä: <ul style="list-style-type: none"> • se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) • kunnan jäsen
Oikaisuvaatimus-aika	Oikaisuvaatimus on tehtävä kunnallisvalituksen alaisista asioista 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja hallintovalituksen alaisista asioista 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on toimitettava Keiteleen kuntaan viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon , jollei muuta näytetä, seitsemän päivän (7) kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3.) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluessa siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi tietoverkkoon. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.
Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö	Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava: <ul style="list-style-type: none"> • päätös, johon haetaan oikaisua • se, millaista oikaisua vaaditaan • millä perusteella oikaisua vaaditaan Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.
MUUTOKSENHAKUKIELTO	Valmistelua tai täytäntöönpanoa koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta (Kuntalaki 136 §). Pykälät: 22,23 . HallintolainkäyttöL 5 §:n/muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta. Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

VALITUSOSOI-TUS	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.
Valitusviranomainen	Itä-Suomen hallinto-oikeus Minna Canthinkatu 64, PL 1744, 70101 Kuopio Puh. 029 564 2502, Fax 029 564 2501 Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi Valituksen voi tehdä myös asiointipalvelussa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Asiat	Kunnallisvalitus, pykälät: 16–21. Hallintovalitus, pykälät: Muu valitusviranomainen, osoite ja postiosoite, sähköposti, telefax Pykälät
Valitusoikeus	Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta valittamalla myös se, jolla on lain mukaan valitusoikeus asiassa.
Valitusaika	Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3.) päivänä viestin lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluessa siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi tietoverkkoon. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.
Valitusperusteet	Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen. Hallintovalituksen saa tehdä erityislainsäädännön mukaisesta päätöksestä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta. Valitusta ei saa tehdä hallinnon sisäisestä määräyksestä, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista. (HLainkäyttöL 5 §) Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.
Valituksen muoto ja sisältö	Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava: <ul style="list-style-type: none"> • päätös, johon haetaan muutosta • miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi • perusteet, joilla muutosta vaaditaan. Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite, puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot. Jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä. Valitukseen on liitettävä: <ul style="list-style-type: none"> • päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä • todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta • asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
Oikeudenkäyntimaksu	Hallinto-oikeus voi periä muutoksenhakuasian käsittelystä oikeudenkäyntimaksun. Maksuista säädetään laissa tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista 701/1993.